

A háttér: egy gyógyászati cég, ahol különféle testrészeket operálnak – változó sikerrel –, s ahol fontosabbnak ítélik a kommunikációt, mint a valódi tevékenységek eredményét. Így lesz a vak emberből a cég reklámja, míg nyaka nem

török a havas hegyoldalon, a szegényes vállalati bulik így lesznek „közösségteremtő” vállalkozások, ahol a pocsolyáig le lehet inni magunkat, itt lehet elveszíteni hitet, reményt, szeretetet.

A világ közömbös, cinikus és üres. Szereplőink rendre félreértik önmagukat, nem ismerik fel szerepüket, lehetőségeiket a változó helyzetekben, hibáznak. Bizonytalanok önmaguk ismeretében is, hát még a többiekében.

Depressziós film, szegénymozi, kevés groteszk derűvel, feloldó katarzisz nélkül. (Rendezte Christián Jiménez.)

BÜLC S ISTVÁN

telban, útközben, járda szélén. A fecniket legépeli a gépirónője, és egyszer, egyetlen egyszer javítja a szöveget W. A. És soha többet.

Színészeivel nem próbál. Az első felvétel során hallja először a dialógusokat. Az operatőrrel lepróbálják a helyszíni mozgásokat, de nem a szereplőkkel, hanem dublőrökkel. Igaz, ennek ára van: ő a pótforgatások királya. Előfordult, hogy egy további hónapon keresztül vette fel a javított jeleneteket, de volt példa arra is, hogy teljesen újraforgatott egy kész filmet, más szereplőkkel, másként.

Azt mondja W. A. ebben a terjedelmes interjúban: sosem olvasok el semmit, amit rólam írnak. Sem cikket, sem könyvet. A svéd filmrendező, akivel most beszélgetett, sajnos nem riporter. Fogalma sincs a kérdezőtechnikáról. Ezért a vaskos kötet (548 oldal) fele pusztán udvariaskodás, bennfentes eszmecsere, vaktöltény-pufogatás. Nem győznek egymással egyetérteni a felek.

A jó interjú mindig duellum. Az ellentmondások őszinteségre, kifejtésre, argumentálásra sarkallnak. Itt inkább a kölcsönös tisztelet feseget. Néha érdekesen.

(Woody – Allenről. Beszélgetések Stig Björkmannel. Fordította Hungler Tímea. Európa Könyvkiadó.)

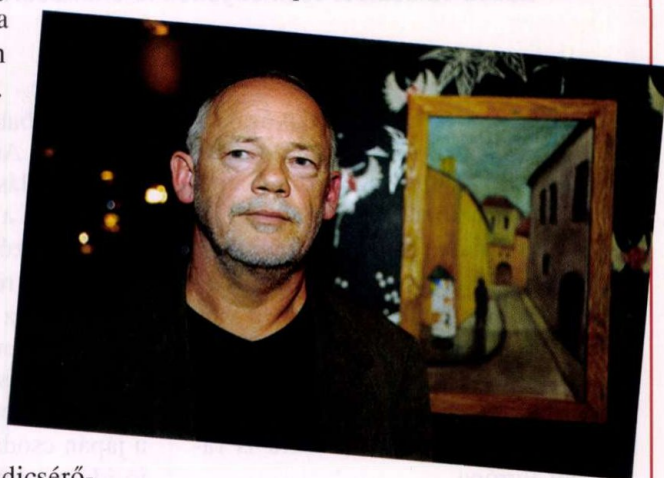
ERDÉLYI S. GÁBOR

KIÁLLÍTÁS

Szabadnak lenni

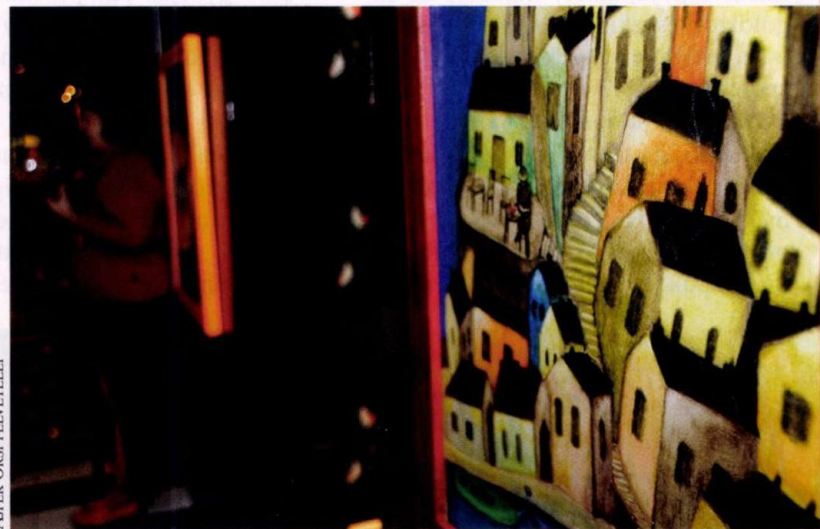
Vizek és városok – ezt a címet viseli Zalai Károly legújabb kiállítása, amely stílszerűen a Melba étterem falain látható. (Azért stílszerűen, mert hogy a Melba Angyalföld új városrészeiben található, a Népsziget szarvánál; s ha már így szó esett róla, említsük meg dicsérelgőleg a hely elszánt kultúrabarátosságát: a helyiek előjegyzési naptára már az egész jövő évre betelt, jelentős képzőművészek egész sora teszi majd tiszteletét a Melbában, ahogy tette eddig is – s bár a hely nem mindenben felel meg a tárlatolás követelményeinek, a fény hiányát a művészetpártolás hite erősen pótolja.)

bolizálja itt. A víz végtelen kékje (a kék egyáltalán, Zalai domináns színe), az idegen városok, az utazás, az úton levés élménye (a napokban jelent meg a művész új regénye – merthogy Zalai nemcsak festő, író is: ez a polihisztori besorolhatatlan-

ság ugyanarról a töről fakad –, amelyben egy franciaországi utazásának állít emléket), és az álom hangsúlyos jelenléte a képekben.

Szabadnak lenni – kevés embernek sikerült ezt megvalósítania olyan mélyen, mint Zalai Károlynak. A festés maga a szabadság. Megszabadulás a hétköznapi munkától, a gondoktól,

APEK ÖRSI FELVÉTELEI

Vizek és városok: az összetéveszthetetlenül zalais festmények főszereplője a fény, a szín, a halszemoptika és a szabadság. Csontváry óta nem ismerek magyar festőt, akinek ilyen elementáris szabadságigénye volna. Nem szabadságvágy: szabadságigény. Zalai létezni sem tud nélküle. Minden ezt a szabadságot (függetlenséget) szim-

a kötöttségektől, a konvencióktól – és a szorongásoktól, félelmektől, görcsöktől.

Festeni annyi, mint szabadnak lenni.

Szabadnak lenni annyi, mint Zalainak lenni.

Ergo: Zalainak lenni annyi, mint festeni.

JOLSVAI ANDRÁS